

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
КЗ «Богодухівський ліцей № 2»
(протокол № 1 від 30.08.2021)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор КЗ «Богодухівський
ліцей № 2»
_____ Т.Ємельяненко
_____

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему забезпечення якості освіти
в Комунальному закладі «Богодухівський ліцей № 2»
Богодухівської міської ради Богодухівського району
Харківської області

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему забезпечення якості освіти
в Комунальному закладі «Богодухівський ліцей № 2»
Богодухівської міської ради Богодухівського району
Харківської області

I. Загальні положення

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Комунальному закладі «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківської області (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту», частини 2 статті 42 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, з урахуванням вимог, передбачених Порядком проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17, Статуту закладу освіти, Стратегії розвитку закладу освіти на 2020-2025 роки та інших нормативних документів.

1.2. **Мета** створення та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі – ВСЗЯО) полягає в постійному та послідовному підвищенні якості освіти учнів на основі отримання об'єктивних даних про освітні та управлінські процеси в Комунальному закладі «Богодухівський ліцей № 2» Богодухівської міської ради Богодухівського району Харківської області (далі – ліцей №2).

Головною метою ВСЗЯО в КЗ «Богодухівський ліцей №2» є реалізація політик із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі.

1.3. ВСЗЯО в КЗ «Богодухівський ліцей № 2» передбачає реалізацію таких **цілей**:

- створити та підтримувати безпечне освітнє середовище з чіткими поведінковими моделями;
- підтримувати позитивну атмосферу навчання, де немає місця дискримінації за будь-якими ознаками, де реалізуються чіткі освітні цілі;
- забезпечити заклад освіти необхідними ресурсами;
- сформувати професійний колектив педагогів;
- упровадити автономію закладу.

1.4. Процес створення та реалізації ВСЗЯО в закладі базується на таких **принципах**:

- дитиноцентризму, що визначає дитину головним суб'єктом, на якого спрямована освітня діяльність закладу освіти;
- верховенства права;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти, за умови якого всі діти мають рівний доступ до освіти, незалежно від економічного статусу та матеріального

забезпечення родини, рівня навчальних можливостей, фізичного та психічного розвитку, гендерних відмінностей тощо;

- інклюзивності;
- універсального дизайну та розумного пристосування;
- автономії закладу освіти, яка передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначенні стратегії та напрямів розвитку закладу освіти, розроблення власних освітніх програм, системи оцінювання тощо;
- гнучкості й адаптивності – здатності оперативно реагувати на зміну зовнішніх чинників, а також враховувати вплив сучасних тенденцій розвитку суспільства.

1.5. Реалізація ВСЗЯО в ліцеї № 2 будується на **цінностях**:

- гідність;
- рівність;
- справедливість;
- толерантне та культурне різноманіття;
- довіра;
- чесність;
- турбота.

1.6. Для розроблення внутрішньої системи заклад освіти враховує наявні **ресурси**, а саме:

- людські ресурси;
- технічні ресурси;
- середовище для функціонування процесів;
- ресурси для моніторингів;
- знання.

1.7. Оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та ВСЗЯО здійснюється за такими **напрямами**:

- освітнє середовище закладу освіти;
- система оцінювання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти;
- управлінські процеси закладу освіти.

1.8. Колегіальним органом управління КЗ «Богодухівський ліцей № 2», який визначає стратегію та процедури ВСЗЯО, є педагогічна рада.

1.9. Відповідальним за забезпечення якості освіти в КЗ «Богодухівський ліцей № 2» є директор закладу.

1.10. Положення схвалюється педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни й доповнення, та затверджується директором КЗ «Богодухівський ліцей № 2».

II. Компоненти та механізми функціонування ВСЗЯО

2.1. Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти

2.1.1. Основними напрямками **політики** із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі освіти є:

- антибулінгова політика;

- політика академічної доброчесності;
- інформаційна політика;
- політика забезпечення професійного зростання;
- політика справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів;
- політика забезпечення компетентнісного підходу в оцінюванні результатів навчання учнів;
- політика відкритості і прозорості.

2.1.2. Забезпечення якості освіти в ліцеї №2 передбачає реалізацію таких **процедур**:

- ухвалення управлінських рішень, розроблення документів;
- оцінювання навчальних досягнень учнів;
- самооцінювання освітньої діяльності закладу освіти;
- атестації педагогічних працівників;
- реагування працівників закладу на надзвичайні ситуації;
- заохочення працівників закладу;
- реагування на звернення учасників освітнього процесу;
- реагування на випадки порушення академічної доброчесності;
- моніторингові процедури.

2.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

2.2.1. Система забезпечення академічної доброчесності в КЗ «Богодухівський ліцей № 2» функціонує відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту», Положення про академічну доброчесність КЗ «Богодухівський ліцей № 2».

2.2.2. Дотримання академічної доброчесності **педагогічними працівниками** закладу передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2.3. Дотримання академічної доброчесності **здобувачами освіти** передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- постійна підготовка до уроків, домашніх завдань;
- самостійне подання щоденника для виставлення педагогом одержаних балів;

- надання достовірної інформації про власні результати навчання батькам (особам, які їх замінюють).

2.2.4. Порушенням академічної доброчесності в закладі вважається:

- академічний плагіат;
- фабрикація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- відмова своєчасно надавати інформацію (усно або письмово) про методики, технології, прийоми, методи викладання, стан виконання програми, рівень сформованості компетентностей здобувачами освіти;
- необ'єктивне оцінювання;
- невиконання обов'язків педагогічного працівника, передбачених статтею 54 Закону України «Про освіту».

2.2.5. Виявлення порушень академічної доброчесності в закладі здійснюється наступним чином: особа, яка виявила порушення академічної доброчесності педагогічним працівником, здобувачем освіти, має право звернутися з письмовою заявою до директора ліцею. Заява щодо зазначеного порушення розглядається на засіданні Комісії, яка створюється наказом директора, ухвалює рішення про притягнення до академічної відповідальності (за погодженням з органом самоврядування здобувачів освіти). До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та ради ліцею. Склад комісії затверджується наказом керівника.

2.2.6. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про академічну доброчесність, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце проведення засідання Комісії з розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та бути присутньою під час розгляду;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

2.2.7. Процедурами забезпечення академічної доброчесності в закладі є:

- інформування учасників освітнього процесу про принципи академічної доброчесності;
- запобігання академічної недоброчесності за допомогою встановлення правил в освітньому процесі;
- реагування на випадки порушення академічної доброчесності.

2.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

2.3.1. Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання розробляються педагогами на основі визначених законодавством критеріїв оцінювання шляхом їх конкретизації відповідно до навчальних предметів

(інтегрованих курсів), форм організації освітнього процесу, видів діяльності учнів.

2.3.2. Відповідні критерії, правила і процедури оцінювання, а також вибір шкали оцінювання (визначеної законодавством або власної) обґрунтовані, сформульовані у зрозумілій для батьків та учнів формі, а також оприлюднені.

2.3.3. Процедури проведення різних видів оцінювання (формульованого, поточного, тематичного, семестрового, річного, державної підсумкової атестації, що проводяться в закладі освіти) прозорі та відповідають політиці справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів і політиці забезпечення компетентнісного підходу в оцінюванні результатів навчання учнів.

2.3.4. Щорічно педагогічна рада закладу освіти приймає рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

2.3.5. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: формульоване, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

2.3.6. Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, таблиці успішності, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних, навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

2.3.7. У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти можуть здійснювати вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

2.3.8. У ліцеї №2 використовуються критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти, які розроблені в Порядку проведення інституційного аудиту ЗЗСО.

2.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

2.4.1. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників застосовуються з метою організації безперервного розвитку педагогічних працівників, створення умов для вдосконалення ними власних професійних компетентностей.

2.4.2. Критерії оцінювання діяльності педагогічних працівників визначаються з урахуванням відповідних професійних стандартів.

2.4.3. Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників в ліцеї є:

- фахова освіта;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в інноваційній, проєктній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
- показник плинності кадрів.

2.4.4. У ліцеї №2 використовуються критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників, які розроблені в Порядку проведення інституційного аудиту ЗЗСО.

2.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу

2.5.1. Управлінський цикл у закладі освіти передбачає стратегічне та поточне планування освітньої діяльності, організацію освітнього процесу, здійснення моніторингу виконання поставлених завдань та інші дії.

2.5.2. Важливими процедурами, що забезпечують якість управлінських процесів, є планування діяльності закладу освіти, визначення режиму його роботи, прийняття на роботу та звільнення працівників, забезпечення відкритого доступу до певної інформації, визначеної законодавством, реагування на звернення, випадки булінгу (цькування) тощо.

2.5.3. Управління процесом забезпечення якості освіти в закладі забезпечується внутрішніми нормативно-правовими документами (Статутом, положеннями, наказами тощо), що визначають зміст ВСЗЯО та механізми її забезпечення.

2.5.4. Процедура управління процесом забезпечення якості освіти в ліцеї включає:

- ухвалення рішення про початок формування ВСЗЯО;
- призначення відповідальних за розробку, впровадження та функціонування ВСЗЯО;
- навчання педпрацівників правилам і процедурам впровадження ВСЗЯО;
- формування та підготовка аналітичної групи з визначення ефективності впровадження та функціонування ВСЗЯО на окремих етапах та у цілому;
- визначення видів діяльності та процесів у рамках складових ВСЗЯО;
- розробка процедур для визначених процесів (дій, заходів);
- визначення та розвиток системи моніторингу якості в закладі;
- удосконалення системи аналізу та прийняття підсумкових рішень.

2.5.5. Критеріями ефективності управлінської діяльності в закладі щодо забезпечення функціонування ВСЗЯО є:

- наявність нормативних документів, де закріплені вимоги до якості освітнього процесу (Річний навчальний план, Стратегія розвитку закладу освіти програми, Річний навчальний план);
- оптимальність та дієвість управлінських рішень;
- керованість процесу управління забезпеченням функціонування ВСЗЯО (наявність посадових осіб, які відповідають за управління якістю освітнього процесу);
- формування освітніх програм закладу (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);
- підвищення показника відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам Державних стандартів освіти;
- кореляція показників успішності з результатами державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;
- наявність та ефективність системи моральних стимулів для досягнення високого рівня якості освітнього процесу.

2.6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

2.6.1. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів, реалізується через процедури добору педагогічних кадрів, ініціювання перед засновником закладу освіти питань щодо розвитку матеріально-технічної бази, використання інформаційних ресурсів (ресурси бібліотеки, медіатеки, створювані або використовувані педагогічними працівниками освітні ресурси, електронні засоби комунікації учасників освітнього процесу) тощо.

2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;

2.7.1. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти сприяє обґрунтованому прийняттю рішень та оптимізує управлінські процеси.

2.7.2. До відповідних процедур належать: створення баз даних про учнів та/або працівників закладу (форми ЗНЗ-1, 83-РВК) використання частково системи електронного документообігу в закладі освіти, використання електронних ресурсів для комунікації членів педагогічного колективу тощо.

2.7.3. Для забезпечення більш широких і різноманітних зв'язків закладу із зовнішнім середовищем, у тому числі доступу до різних баз даних, джерел інформації ліцей підключено до швидкісного Інтернету. Є зона Wi-Fi підключення.

2.7.4. Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля та забезпечення публічності інформації про заклад освіти функціонує офіційний вебсайт закладу.

2.7.5. Публічність інформації про діяльність закладу забезпечується відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту». На офіційному вебсайті закладу розміщуються:

- статут закладу освіти;
- ліцензія на провадження освітньої діяльності;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- мова освітнього процесу;
- наявність вакантних посад;
- матеріально-технічне забезпечення закладу освіти;
- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу освіти;
- правила прийому до закладу освіти;
- умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Крім зазначеного, на сайті розміщуються фінансові звіти про надходження та використання всіх коштів, отриманих як благодійна допомога. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється.

2.7.6. З метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ДІСУО).

2.7.7. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в закладі сприяє електронна система збирання й аналізу інформації та частково система електронного документообігу.

2.7.8. Для обміну інформацією з якості освітнього процесу може використовуватися відео- аудіо- і магнітні носії інформації, копіювальна техніка.

2.8. Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

2.8.1. Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування забезпечує реалізацію прав усіх учнів на освіту, їхню мотивацію до навчання, фізичну, психологічну та соціальну безпеку, комфортні умови праці та навчання.

2.8.2. Право на доступну освіту зазначеної категорії дітей реалізується за бажанням батьків шляхом організації індивідуальної форми навчання або інклюзивного навчання.

2.8.3. Заклад за потреби може утворювати інклюзивні класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

2.8.4. Практичне впровадження інклюзивного середовища в закладі базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування:

- доступні навчальні місця для здобувачів освіти, у тому числі з прилеглим простором для асистентів вчителів;
- меблі, фурнітура та обладнання, що підтримують широкий спектр навчання та навчальних методик;
- можливість регулювання середовища (наприклад, освітлення) для різноманітних потреб здобувачів освіти у навчанні та інше;
- внутрішні туалети на першому поверсі;
- роздягальня в класній кімнаті;
- їдальня на першому поверсі.
- при вході до закладу розташовано пандус для колісних крісел.

2.8.5. Для якісного психологічного-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами у штатному розписі передбачено посади практичного психолога, логопеда, педагога соціального, сестри медичної.

2.8.6. Процедурами, що забезпечують інклюзивне середовище в закладі освіти є:

- розроблення індивідуальних програм розвитку для осіб з особливими освітніми потребами;
- використання ресурсної кімнати, медіатеки;
- налагодження роботи команди психолого-педагогічного супроводу;
- моніторинг потреб учасників освітнього процесу для адаптації освітнього середовища.

III. Правила, критерії та індикатори оцінювання освітньої діяльності закладу освіти

3.1. З метою аналізу стану сформованості та функціонування внутрішньої системи в ліцеї проводиться самооцінювання, що є процесом вивчення та оцінювання ефективності функціонування ВСЗЯО з метою вдосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти.

3.2. Самооцінювання здійснюється відповідно до таких кроків:

- збір та аналіз інформації, отриманої за допомогою під час спостереження, опитування та вивчення документації;
- узагальнення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти;
- обговорення та оприлюднення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти.

3.3. Для оцінювання виконання (вимірювання) вимог/правил слугують:

- критерії (підстави для оцінювання);
- індикатори (показники, що відображають стан об'єктів спостереження, їх якісні або кількісні характеристики);

- методи збору відповідної інформації, яка підлягає аналізу та оцінюванню.

Критерії, індикатори, методи збору інформації подано в додатку.

3.4. Самооцінювання може здійснюватись відповідно до таких моделей:

- щорічне комплексне самооцінювання (за всіма компонентами внутрішньої системи);

- щорічне самооцінювання за певними напрямами освітньої діяльності, а також періодичне комплексне самооцінювання;

- щорічне комплексне самооцінювання за окремими рівнями освіти, на яких заклад освіти провадить освітню діяльність (початкова, базова, профільна середня освіта);

- інша модель, визначена закладом освіти.

3.5. При плануванні роботи на навчальний рік педагогічна рада визначає модель самооцінювання, напрями, що будуть підлягати оцінюванню в поточному році, вимоги та критерії із додатку, періодичність самооцінювання.

3.6. Самооцінювання може проводитись впродовж навчального року, адже такі процедури освітньої діяльності, як атестація педагогічних працівників, вивчення стану викладання предметів і курсів, динаміка результатів навчання учнів, можуть бути вимірними саме впродовж навчального року.

3.7. За проведення самооцінювання в закладі освіти призначають відповідальну особу.

3.8. Інформацією, яка підлягає аналізу під час самооцінювання, можуть бути результати внутрішніх моніторингів освітніх і управлінських процесів закладу освіти, а також зовнішніх моніторингів, проведених органами управління у сфері освіти, міжнародними установами, громадськими організаціями тощо.

3.9. Внутрішні моніторинги можуть проводитися для відстеження динаміки результатів навчання учнів, якості викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів), відвідування учнями закладу освіти, ефективності управлінських процесів тощо.

3.10. Механізм підготовки та проведення моніторингу визначається Порядком проведення моніторингу якості освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року № 54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/34437.

3.11. Для проведення моніторингу обов'язковими є розроблення його програми та оприлюднення результатів моніторингу на вебсайті закладу освіти.

3.12. Для проведення самооцінювання освітньої діяльності заклад освіти може використовувати такі методи збору інформації:

- опитування учасників освітнього процесу (анкетування, індивідуальне інтерв'ю, фокус-групове дослідження);

- спостереження (за освітнім середовищем, проведенням навчальних занять тощо);

- вивчення документації закладу освіти.

3.13. Окремі методи збору інформації (опитування, спостереження за проведенням навчальних занять) можуть застосовуватися з використанням цифрових технологій (з метою розвитку сфери цифровізації освіти, в умовах віддаленості учасників освітнього процесу під час дистанційного навчання, карантинних обмежень тощо).

3.14. Інформація, одержана в ході опитування, спостереження та вивчення документації, узагальнюється та на її основі визначаються тенденції в організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти, досягнення та труднощі у формуванні ВСЗЯО.

3.15. Здійснюючи самооцінювання, заклад освіти бере до уваги орієнтовні рівні оцінювання якості освітньої діяльності та ефективності внутрішньої системи, що визначаються під час інституційного аудиту (для кожного напрямку освітньої діяльності закладу освіти): перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький).

3.16. Результати самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти розглядаються на засіданні педагогічної ради, обговорюються з представниками учнівської і батьківської громад. До розгляду/обговорення можуть залучатися представник засновника закладу освіти, експерти у сфері загальної середньої освіти та управління тощо.

3.17. Для забезпечення прозорості та інформаційної відкритості закладу освіти результати самооцінювання оприлюднюються на сайті закладу. Вони також включаються до річного звіту про діяльність закладу освіти.

3.18. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням педагогічної ради.